Τετάρτη 19 Μαΐου 2021

P9_TA(2021)0240

Ευρωπαϊκή στρατηγική για την ενοποίηση των ενεργειακών συστημάτων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Μαΐου 2021 σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την ενοποίηση των ενεργειακών συστημάτων (2020/2241(INI))

(2022/C 15/05)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 194,

— έχοντας υπόψη τη συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα της 12ης Δεκεμβρίου 2015,

— έχοντας υπόψη τον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης 7 του ΟΗΕ «διασφάλιση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους»,

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 16ης Φεβρουαρίου 2016, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη θέρμανση και την ψύξη» (COM(2016)0051),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2018 με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους — Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία» (COM(2018)0773),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2019 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (COM(2019)0640),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 19ης Φεβρουαρίου 2020 με τίτλο «Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα» (COM(2020)0066),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Μαρτίου 2020 με τίτλο «Μια νέα ευρωπαϊκή βιομηχανική στρατηγική» (COM(2020)0102),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 8ης Ιουλίου 2020 με τίτλο «Ενέργεια για μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία: Στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος» (COM(2020)0299),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 8ης Ιουλίου 2020 με τίτλο «Στρατηγική για το υδρογόνο για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη» (COM(2020)0301),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 17ης Σεπτεμβρίου 2020 με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 — Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας» (COM(2020)0562),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 2020 με τίτλο «Κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη — οικολογικά κτίρια, θέσεις εργασίας, καλύτερη ζωή» (COM(2020)0662),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 2020 με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών μεθανίου» (COM(2020)0663),

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης του 2020 (COM(2020)0950),

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με την πρόοδο της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της καθαρής ενέργειας (COM(2020)0953),

— έχοντας υπόψη την έκθεση προόδου της 14ης Οκτωβρίου 2020 για την ενεργειακή απόδοση (COM(2020)0954),

— έχοντας υπόψη την έκθεση προόδου της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 2020 στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (COM(2020)0952),

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Τιμές και κόστος ενέργειας στην Ευρώπη» (COM(2020)0951),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2020 με τίτλο «Μια στρατηγική της ΕΕ για την αξιοποίηση του δυναμικού των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον» (COM(2020)0741),

Τετάρτη 19 Μαΐου 2021

— έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2019 σχετικά με το μέλλον των ενεργειακών συστημάτων στην Ενεργειακή Ένωση για την εξασφάλιση της ενεργειακής μετάβασης και της επίτευξης των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα, με χρονικό ορίζοντα το 2030 και μετέπειτα,

— έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με έναν νέο στόχο της ΕΕ για το κλίμα για το 2030,

— έχοντας υπόψη συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2019,

— έχοντας υπόψη την πρωτοβουλία για το υδρογόνο που δρομολογήθηκε από την αυστριακή Προεδρία του Συμβουλίου στο Linz στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου 2018,

— έχοντας υπόψη την πρωτοβουλία για τις βιώσιμες και έξυπνες υποδομές φυσικού αερίου για την Ευρώπη, την οποία δρομολόγησε η ρουμανική προεδρία του Συμβουλίου στο Βουκουρέστι την 1η και 2α Απριλίου 2019,

— έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας ([1]),

— έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και με την κατάργηση της οδηγίας 91/157/ΕΟΚ ([2]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 ([3]) (κανονισμός ΔΕΔ-Ε),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 ([4]), (κανονισμός για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη») ο οποίος βρίσκεται αυτή τη στιγμή υπό αναθεώρηση,

— έχοντας υπόψη την οδηγία 2014/94/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων ([5]) (οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6]),

— έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ([7]),

— έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ σχετικά με την ενεργειακή απόδοση ([8]) (οδηγία για την ενεργειακή απόδοση),

— έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ ([9]),

---

([1]) ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51.
([2]) ΕΕ L 266 της 26.9.2006, σ. 1.
([3]) ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 39.
([4]) ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129.
([5]) ΕΕ L 307 της 28.10.2014, σ. 1.
([6]) ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1.
([7]) ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82.
([8]) ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 210.
([9]) ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125.

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ([10]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 559/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο 2» ([11]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Μαρτίου 2019 σχετικά με την κλιματική αλλαγή — ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία, με βάση τη Συμφωνία του Παρισιού ([12]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης ([13]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με τη διάσκεψη του 2019 των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, στη Μαδρίτη της Ισπανίας (COP 25) ([14]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ([15]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 2ας Ιουλίου 2020 σχετικά με μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση της αποθήκευσης ενέργειας ([16]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2020 σχετικά με την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές ([17]),

— έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (A9-0062/2021),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή έχουν εγκρίνει τον στόχο μιας κλιματικά ουδέτερης οικονομίας έως το 2050, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού και με βάση την ισότητα και τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία με στόχο τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη σε 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή πρότεινε έναν κοινό στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, ενώ το Κοινοβούλιο έχει εγκρίνει τον στόχο της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 60 % έως το 2030·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση του 2020 για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης έδειξε ότι η ζήτηση ενέργειας μειώνεται συνολικά στην ΕΕ, αλλά αυξάνεται σε ορισμένους τομείς, όπως οι μεταφορές και οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ)·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κτίρια ευθύνονται για το 40 % περίπου της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας της ΕΕ, και για το 36 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από την ενέργεια, και ότι οι ΤΠΕ αντιπροσωπεύουν το 5 έως 9 % της παγκόσμιας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 70 % της πρωτογενούς ενέργειας που χρησιμοποιήθηκε στην ΕΕ το 2017 προήλθε από ορυκτά καύσιμα (πετρέλαιο, φυσικό αέριο και άνθρακα) ([18])·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας εκτιμά ότι το ένα τρίτο περίπου των παγκόσμιων εκπομπών μεθανίου προέρχεται από τον ενεργειακό τομέα·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας απαιτεί την απομάκρυνση από ένα σύστημα που βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στα ορυκτά καύσιμα και τη μετακίνηση προς ένα κλιματικά ουδέτερο και βασισμένο σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύστημα υψηλής ενεργειακής απόδοσης·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ως ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος νοείται ο συντονισμένος σχεδιασμός και λειτουργία του ενεργειακού συστήματος στο σύνολό του, σε πολλαπλούς ενεργειακούς φορείς και συνδεδεμένες υποδομές, καθώς και σε όλους τους τελικούς καταναλωτές·

([10]) ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54.
([11]) ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 108.
([12]) ΕΕ C 23 της 21.1.2021, σ. 11.
([13]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0078.
([14]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0079.
([15]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0005.
([16]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0198.
([17]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0199.
([18]) Έκθεση της Eurostat του 2019 σχετικά με τις στατιστικές για την ενέργεια, τις μεταφορές και το περιβάλλον: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10165279/KS-DK-19-001-EN-N.pdf/76651a29-b817-eed4-f9f2-92bf692e1ed9

Τετάρτη 19 Μαΐου 2021

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενοποίηση των ενεργειακών συστημάτων μπορεί να ανταποκριθεί σε πολλές από τις προκλήσεις που απορρέουν από την ενεργειακή μετάβαση, και ιδίως στην πρόκληση της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές, της βελτιστοποίησης και της εξισορρόπησης των ενεργειακών δικτύων, διασφαλίζοντας έτσι την ασφάλεια του εφοδιασμού και ενισχύοντας τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διττή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση των ενεργειακών δικτύων θα απαιτήσει πρωτοφανείς δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στον εκσυγχρονισμό των υποδομών και την ανάπτυξη νέων υποδομών, όταν είναι αναγκαίο, καθώς και επενδύσεις στην ανακαίνιση κτιρίων και στην έρευνα και ανάπτυξη·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος μπορεί να επιταχύνει τη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία, στοχεύοντας παράλληλα στη διατήρηση του κόστους για τους πολίτες, τις αρχές και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης εντός ρεαλιστικών ορίων, ενισχύοντας παράλληλα την ενεργειακή ασφάλεια, προστατεύοντας την υγεία και το περιβάλλον και προωθώντας την ανάπτυξη, την καινοτομία και την παγκόσμια βιομηχανική υπεροχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να εφαρμοστεί μια οικονομικά αποδοτική ενοποίηση του ενεργειακού τομέα·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να εφαρμόζεται αποτελεσματικά σε κάθε σχεδιασμό προσφοράς και ζήτησης ενέργειας και σε αποφάσεις πολιτικής και επενδύσεων, πράγμα που σημαίνει ότι κάθε απόφαση θα πρέπει να αξιολογείται συστηματικά έναντι εναλλακτικών οικονομικά αποδοτικών, τεχνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά ορθών μέτρων ενεργειακής απόδοσης·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση της νόσου COVID-19 κατέδειξε ότι είναι καίριας σημασίας να μπορούμε να βασιζόμαστε σε ένα ασφαλές και ευέλικτο ενεργειακό σύστημα· λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόσθετο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας και θέρμανσης έχει ασκήσει μεγαλύτερη πίεση στα νοικοκυριά·

1. υποστηρίζει την κατεύθυνση που καθόρισε η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της σχετικά με μια στρατηγική για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, δηλαδή μια κλιμακωτή προτεραιότητα για την ενεργειακή απόδοση και εξοικονόμηση ενέργειας, την απαλλαγή των τελικών χρήσεων από τις ανθρακούχες εκπομπές μέσω άμεσης ηλεκτροδότησης, καυσίμων που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών για εφαρμογές που δεν έχουν άλλη εναλλακτική λύση· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι θα εφαρμοστεί μια συνεκτική, μακροπρόθεσμη προσέγγιση σε πνεύμα αλληλεγγύης και συνεργασίας, και ότι θα σχεδιαστεί ένα σταθερό ρυθμιστικό πλαίσιο για τις ενδιαφερόμενες βιομηχανίες και την κοινωνία στο σύνολό της· υπογραμμίζει ότι ο ιδιωτικός τομέας, μαζί με τον δημόσιο τομέα, θα διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην επιτυχία και την αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής αυτής και θα στηρίξουν την οικοδόμηση ενός ενεργειακού συστήματος που θα ωθήσει την ΕΕ προς την κλιματική ουδετερότητα το αργότερο έως το 2050·

2. πιστεύει ότι μια τέτοια στρατηγική μπορεί να βοηθήσει την Ένωση να χαράξει μια πορεία προς την επίτευξη των στόχων της για το κλίμα, διατηρώντας παράλληλα την ενεργειακή προσβασιμότητα, την οικονομική προσιτότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης ενός κυκλικού, υψηλής ενεργειακής απόδοσης, ενοποιημένου, διασυνδεδεμένου, ανθεκτικού, έξυπνου, πολυτροπικού, δίκαιου και απαλλαγμένου από ανθρακούχες εκπομπές συστήματος· επισημαίνει ότι η στρατηγική αυτή, ιδίως μετά την πανδημία COVID-19, θα πρέπει να προσδιορίζει ένα όραμα που στηρίζει μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία, ενισχύοντας παράλληλα την ενεργειακή ασφάλεια και ανταγωνιστικότητα, τονώνοντας τις θέσεις εργασίας και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), προστατεύοντας την υγεία και το περιβάλλον και προωθώντας επίσης τη βιώσιμη ανάπτυξη και καινοτομία·

3. υπενθυμίζει τη σημασία της συνεκτίμησης της ποικιλομορφίας και των προκλήσεων των εθνικών ενεργειακών συστημάτων· ενθαρρύνει την Επιτροπή να διερευνήσει διάφορες οδούς απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές που μπορούν να βοηθήσουν κάθε κράτος μέλος να χρησιμοποιήσει τις πλέον αποδοτικές λύσεις απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές, ανάλογα με τις ανάγκες και τους πόρους του·

Διασφάλιση της βελτιστοποίησης των ενεργειακών συστημάτων και απαλλαγή τους από τις ανθρακούχες εκπομπές

4. επαναλαμβάνει τη στήριξή του στην αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, που σημαίνει ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εξοικονόμηση ενέργειας και την βελτίωση της αποδοτικότητας· υπενθυμίζει ότι η κυκλικότητα και ο άμεσος εξηλεκτρισμός, όπου είναι δυνατόν, αποτελούν σημαντική οδό για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές· επισημαίνει την ανάγκη ανάπτυξης ενός ανθεκτικού και κλιματικά ουδέτερου ενεργειακού συστήματος, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας· τονίζει την ανάγκη για ένα χαρτοφυλάκιο φιλικών προς το κλίμα λύσεων που θα επιτρέψουν στις πλέον ενεργειακά και οικονομικά αποδοτικές τεχνολογίες να ευδοκιμήσουν στην αγορά και θα συμβάλλουν στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα και θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση της ενεργειακής ανεξαρτησίας στην Ένωση·

5. υπογραμμίζει τα πολυάριθμα οφέλη από την αύξηση των προσπαθειών ενεργειακής απόδοσης, όπως η μειωμένη εξάρτηση από τις εισαγωγές ενέργειας, οι χαμηλότεροι λογαριασμοί κατανάλωσης, η αυξημένη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και τα συνολικά οφέλη για το κλίμα και το περιβάλλον·

6. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τη δυνατότητα εφαρμογής της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση στις επικείμενες αναθεωρήσεις της νομοθεσίας και των μεθοδολογιών της Ένωσης, αλλά και σε νέες πρωτοβουλίες, ιδίως όσον αφορά τον σχεδιασμό σεναρίων και υποδομών και την ανάλυση κόστους-οφέλους, και μέσω συστάσεων προς τα κράτη μέλη όσον αφορά την εθνική τους νομοθεσία·

7. σημειώνει την υψηλή κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των υδάτων· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τη λήψη ενεργειακά αποδοτικών μέτρων για τον τομέα των υδάτων της ΕΕ και το ενδεχόμενο χρήσης επεξεργασμένων λυμάτων ως επιτόπιας πηγής ανανεώσιμης ενέργειας για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος·

8. επισημαίνει την ανεπαρκή πρόοδο που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη και η Ένωση στο σύνολό της όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και την ανακαίνιση των κτιρίων, όπως παρουσιάζεται στην έκθεση προόδου του 2020 για την ενεργειακή απόδοση· παροτρύνει την Επιτροπή να αναθεωρήσει τους στόχους που ορίζονται στην οδηγία για την ενεργειακή απόδοση, καθιστώντας τους πιο ευθυγραμμισμένους με τους κλιματικούς στόχους μετά από ενδελεχή εκτίμηση επιπτώσεων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις συστάσεις της στο πλαίσιο της διαδικασίας διακυβέρνησης της Ενεργειακής Ένωσης και του σχεδίου κλιματικών στόχων· καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τα υφιστάμενα μέτρα και να εγκρίνει πιο στοχευμένες πολιτικές, ιδίως σε εκείνους τους τομείς, όπως οι μεταφορές, όπου η πρόοδος ήταν ανεπαρκής· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη στρατηγική για τα κύματα ανακαινίσεων και την επικείμενη αναθεώρηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ης Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση [19]· υπενθυμίζει τη σημασία της αξιολόγησης των επιπτώσεων των αναθεωρημένων στόχων στις επιχειρήσεις, ιδίως στις ΜΜΕ·

9. καλεί την Επιτροπή να επεκτείνει την αρχή της ενεργειακής απόδοσης σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας και σε όλες τις τελικές χρήσεις, ως οικονομικά αποδοτικό τρόπο μείωσης των εκπομπών· καλεί την Επιτροπή να προτείνει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για τη μείωση των απωλειών ενέργειας κατά μήκος των δικτύων μεταφοράς και διανομής, μέσω της αναθεώρησης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε και του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010 [20]·

10. χαιρετίζει τη νέα στρατηγική της ΕΕ για το μεθάνιο· υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να αναπτυχθούν ταχύτατα συστήματα παρακολούθησης των εκπομπών μεθανίου που βασίζονται σε τεχνολογίες δορυφορικής παρατήρησης, όπως αυτές που αναπτύσσονται μέσω του προγράμματος Copernicus· καλεί την Επιτροπή να προτείνει μέτρα για την περαιτέρω μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας· επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής να καταστεί υποχρεωτική η μέτρηση, η υποβολή εκθέσεων και η επαλήθευση, καθώς και η ανίχνευση και επισκευή διαρροών·

11. υπογραμμίζει τις δυνατότητες επαναχρησιμοποίησης των αποβλήτων, ιδίως της ενέργειας και της απορριπτόμενης θερμότητας από βιομηχανικές διεργασίες, βιολογικά απόβλητα, κτίρια και κέντρα δεδομένων· τονίζει τη βιώσιμη παραγωγή ενέργειας που προέρχεται από τη γεωργία, την κατανάλωση τροφίμων και τη δασοκομία· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν αποτελεσματικά κίνητρα και επιχειρηματικά μοντέλα για την αξιοποίηση των βιομηχανικών θερμικών αποβλήτων και της αναπόφευκτης απορριπτόμενης θερμότητας σε δίκτυα θέρμανσης ή σε αποθήκευση, κατά την περαιτέρω αναθεώρηση της οδηγίας πλαίσιο για τα απόβλητα [21]·

12. εφιστά την προσοχή στην πρόκληση της απανθρακοποίησης της θέρμανσης και της ψύξης· ζητεί την περαιτέρω εφαρμογή της στρατηγικής θέρμανσης και ψύξης, μεταξύ άλλων κατά την αναθεώρηση της οδηγίας για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, καθώς και τη δημιουργία ευνοϊκού πλαισίου κατά την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας [22]· επισημαίνει το δυναμικό των δικτύων τηλεθέρμανσης υψηλής απόδοσης, χαμηλής θερμοκρασίας 4ης και 5ης γενιάς· σημειώνει ότι μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην οικονομικά αποδοτική απανθρακοποίηση της θέρμανσης σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι τα δίκτυα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης θα είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του αναθεωρημένου κανονισμού για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» και ζητεί να συμπεριληφθούν ως πιθανά έργα κοινού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο του κανονισμού ΔΕΔ-Ε· καλεί, επιπλέον, την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις υποδομές θέρμανσης και την αποθήκευση θερμικής ενέργειας κατά την εκπόνηση των 10ετών σχεδίων ανάπτυξης δικτύων τόσο για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας) όσο και για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου (ΕΔΔΣΜ αερίου)· σημειώνει με ανησυχία το χαμηλό ποσοστό αντικατάστασης των παλαιών και αναποτελεσματικών συστημάτων θέρμανσης· χαιρετίζει τη συνεχιζόμενη αναθεώρηση του παράγωγου δικαίου για την ενεργειακή επισήμανση και τον οικολογικό σχεδιασμό των θερμαντήρων και ψυκτών χώρου και νερού· τονίζει το δυναμικό των ψηφιακών εργαλείων για έξυπνη διαχείριση της ενέργειας, διασφαλίζοντας παράλληλα την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την προστασία των δεδομένων·

13. υπενθυμίζει ότι η ενεργειακή μετάβαση θα απαιτήσει μεταξύ 520 και 575 δισεκατομμύρια EUR ετήσιες επενδύσεις σε υποδομές και την ανάλογη και αποτελεσματική ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει έναν ολοκληρωμένο, ρεαλιστικό και χωρίς αποκλεισμούς σχεδιασμό σεναρίων, ο οποίος θα εξετάζει περαιτέρω την ενεργειακή απόδοση και την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, σύμφωνα με το επενδυτικό σχέδιο για μια βιώσιμη Ευρώπη· επισημαίνει την ανάγκη

---

[19] ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 75.
[20] ΕΕ L 280 της 28.10.2017, σ. 1.
[21] Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).
[22] Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την ενέργεια.

Τετάρτη 19 Μαΐου 2021

τήρησης των κριτηρίων βιώσιμων επενδύσεων που ορίζονται στον κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18 Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων ([23]) και των χρηματοδοτικών εργαλείων που συνάδουν πλήρως με τους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους για το 2030 και την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 το αργότερο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν θα οδηγήσουν σε μη αξιοποιήσιμα στοιχεία ενεργητικού· υπογραμμίζει ότι τα διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα και χρηματοδοτικά μέσα διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προώθηση της ενεργειακής μετάβασης· τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι η χρήση πηγών ενέργειας, όπως το φυσικό αέριο, έχει μεταβατικό χαρακτήρα και μόνο, δεδομένου του στόχου της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας· τονίζει ότι η ενοποίηση του συστήματος θα πρέπει να αξιοποιήσει στο έπακρο τις υφιστάμενες ενεργειακές υποδομές που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη οικονομικά αποδοτικής μετάβασης σε πολλούς τομείς·

14. τονίζει τη σημασία της εκ των προτέρων αξιολόγησης και πρόβλεψης της ανάγκης για μέτρα ενεργειακής απόδοσης, ενσωμάτωση συστημάτων ή νέες υποδομές παραγωγής, διασυνδεσιμότητας, μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης και μετατροπής ενέργειας, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η χρήση των υφιστάμενων ενεργειακών υποδομών σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία, διασφαλίζοντας παράλληλα την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητά τους και την οικονομική αποδοτικότητά τους, αποφεύγοντας παράλληλα τόσο τις επιπτώσεις εγκλωβισμού όσο και τα μη αξιοποιήσιμα στοιχεία ενεργητικού· υπογραμμίζει τη σημασία της τήρησης της αρχής της τεχνολογικής ουδετερότητας μεταξύ των τεχνολογιών που είναι απαραίτητες για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, δεδομένου ότι ορισμένες από τις τεχνολογίες που θα χρειαστούν στο άμεσο μέλλον εξακολουθούν να απαιτούν επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη· ζητεί κάθε έργο υποδομής να περιλαμβάνει ένα εναλλακτικό σενάριο που θα βασίζεται στη μείωση της ζήτησης και/ή στην ενοποίηση τομέων, πριν την κατασκευή του·

15. χαιρετίζει τη δημοσίευση της νέας στρατηγικής της ΕΕ σχετικά με τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· τονίζει ότι η ταχεία ανάπτυξη των υπεράκτιων ενεργειακών νησίδων είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη του στόχου μας όσον αφορά τη δυναμικότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030· πιστεύει ότι η στρατηγική αυτή αποτελεί ευκαιρία για την αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την αύξηση της άμεσης χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας και τη στήριξη του έμμεσου εξηλεκτρισμού, για παράδειγμα μέσω του υδρογόνου και των συνθετικών καυσίμων· ζητεί, ως εκ τούτου, μια συνολική αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ για τις ενεργειακές υποδομές και μια στοχευμένη αναθεώρηση των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις, ώστε να προωθηθεί η ανάπτυξη όλων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· επισημαίνει ότι οι πολίτες, οι βιομηχανίες και ο δημόσιος τομέας έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν περαιτέρω την ηλιακή ενέργεια σε επίπεδο διανομής· καλεί τα κράτη μέλη να απλοποιήσουν τις διαδικασίες αδειοδότησης και να άρουν τα διοικητικά εμπόδια για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

16. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει την αναθεώρηση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε ως μια ευκαιρία για να καταστεί απολύτως συνεπής ως προς τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας· υπογραμμίζει ότι οι αρχές της μείωσης των εκπομπών, της ψηφιοποίησης και της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος θα πρέπει να κατοχυρώνονται στους στόχους του κανονισμού και στον δεκαετή σχεδιασμό ανάπτυξης δικτύων, καθώς και σε ένα μακρύτερο χρονοδιάγραμμα σχεδιασμού ευθυγραμμισμένο με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να αποφεύγεται το λανθάνον κόστος· τονίζει ότι οι επενδύσεις για την ψηφιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά τη διαχείρισή τους μέσω της χρήσης ψηφιακών δίδυμων, αλγορίθμων ή τεχνητής νοημοσύνης· υποστηρίζει τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού στις ενεργειακές υποδομές, όπως η αποθήκευση και το υδρογόνο· ζητεί ένα ενοποιημένο, συντονισμένο σχέδιο δικτύου που σταδιακά θα περιλαμβάνει όλους τους φορείς ενέργειας και τις υποδομές· τονίζει ότι οι υποδομές των ενεργειακών συστημάτων θα πρέπει να ενοποιηθούν με τα ψηφιακά συστήματα και τα συστήματα μεταφορών·

17. ενθαρρύνει την Επιτροπή να προτείνει πιο φιλόδοξα μέτρα και στόχους κατά την αναθεώρηση της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, προκειμένου να αυξηθεί το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλους τους τομείς, βάσει ενδελεχούς εκτίμησης επιπτώσεων· τονίζει την ανάγκη να επιταχυνθεί η μετάβαση προς ένα ενεργειακό σύστημα που θα βασίζεται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ταχύτερο εξηλεκτρισμό των τομέων τελικής χρήσης, όπου είναι δυνατόν, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και την ενεργειακή απόδοση·

18. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έγκριση της στρατηγικής κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη, η οποία θα επιταχύνει την αφομοίωση μέτρων για την ενεργειακή απόδοση και την αποδοτική χρήση των πόρων και θα αυξήσει τη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια σε ολόκληρη την ΕΕ· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τις συνέργειες μεταξύ του τομέα της ενέργειας και του κατασκευαστικού τομέα, προκειμένου να επιτευχθεί κλιματική ουδετερότητα· τονίζει ότι η ανακαίνιση του υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού θα είναι συμπληρωματική προς την απανθρακοποίηση της παραγωγής ενέργειας·

19. αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής όσον αφορά την ενοποίηση των αγορών ενέργειας της ΕΕ με τις αγορές των συμβαλλόμενων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας· επισημαίνει τη σημασία της προώθησης της συνεργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης των μηχανισμών διασυνοριακής συνεργασίας κατά την επικείμενη αναθεώρηση της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

([23]) ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13.

20. χαιρετίζει την έγκριση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για το υδρογόνο· τονίζει ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην οικοδόμηση μιας αλυσίδας εφοδιασμού με ανανεώσιμο υδρογόνο στην Ευρώπη για να προωθηθούν το πλεονέκτημα του πρωτοπόρου, η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού· είναι πεπεισμένο ότι το υδρογόνο από ανανεώσιμες πηγές και με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές μπορεί να συμβάλλει στη μείωση των υπολειμματικών εκπομπών, όπως αυτές που προέρχονται από βιομηχανικές διεργασίες και βαριές μεταφορές, όπου ο άμεσος εξηλεκτρισμός ενδέχεται να είναι περιορισμένος λόγω χαμηλής οικονομικής απόδοσης ή για λόγους τεχνικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής φύσης· υπενθυμίζει την ανάγκη να επιταχυνθεί η απανθρακοποίηση της υφιστάμενης παραγωγής υδρογόνου· υποστηρίζει τη δρομολόγηση σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος για το υδρογόνο· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ταξινόμησης και πιστοποίησης για τους αέριους φορείς ενέργειας, με βάση την εξοικονόμηση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής και κριτηρίων βιωσιμότητας, κατά την προσέγγιση που ορίζεται στην οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· τονίζει ότι μια τέτοια ταξινόμηση είναι υψίστης σημασίας για τους παράγοντες της αγοράς, τις αρχές και τους καταναλωτές· υπογραμμίζει την ανάγκη ανάπτυξης ενός ισχυρού πλαισίου και κατάλληλης βάσης αναφοράς για να εξασφαλιστεί ότι θα αναπτυχθεί επαρκής πρόσθετη δυναμικότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, κατ' αναλογία με την ανάγκη για ανανεώσιμο υδρογόνο· καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη αυτήν την ποικιλία αναγκών στις επικείμενες νομοθετικές προτάσεις της· καλεί την Επιτροπή να εγγυηθεί έναν θεμιτό και αποτελεσματικού ανταγωνισμό μεταξύ του υδρογόνου που εισάγεται από διεθνείς εταίρους και του υδρογόνου που παράγεται στην ΕΕ·

21. υπογραμμίζει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η περιβαλλοντικά ασφαλής δέσμευση, χρήση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας· υποστηρίζει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής για την τόνωση της αφομοίωσης περιβαλλοντικά ασφαλών εφαρμογών δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα που παρέχουν καθαρή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ώστε η βαριά βιομηχανία να καταστεί κλιματικά ουδέτερη όπου δεν υπάρχουν επιλογές άμεσης μείωσης των εκπομπών· σημειώνει την πρόταση της Επιτροπής για τη σύγκληση ενός ετήσιου ευρωπαϊκού φόρουμ για τη δέσμευση, χρήση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, στο πλαίσιο του βιομηχανικού φόρουμ καθαρής ενέργειας, για την περαιτέρω μελέτη επιλογών για την προώθηση τέτοιων έργων· υπενθυμίζει την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στην άμεση μείωση των εκπομπών στη δράση για τη διατήρηση και την ενίσχυση των φυσικών καταβοθρών και ταμιευτήρων της ΕΕ, για παράδειγμα μέσω της αειφόρου διαχείρισης των δασών·

22. τονίζει ότι οι μεταφορές μπορούν να διευκολύνουν σημαντικά την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προτείνουν ένα ευνοϊκό πλαίσιο πολιτικής και φιλόδοξους στόχους βασισμένους στην αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας μεταξύ των τεχνολογιών που είναι αναγκαίες για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, για μια δίκαιη, οικονομικά προσιτή και ισορροπημένη μετάβαση προς την απανθρακοποίηση όλων των τρόπων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων στόλων και δικτύων, των οδικών, θαλάσσιων και εσωτερικών πλωτών μεταφορών, των σιδηροδρομικών και εναέριων μεταφορών, κυρίως μέσω του εξηλεκτρισμού και, όπου αυτό δεν είναι εφικτό, των καυσίμων βιώσιμης παραγωγής· εκφράζει την ικανοποίησή του για την ανακοίνωση της Επιτροπής να αναπτύξει ένα εκατομμύριο σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα στην αναθεώρηση της οδηγίας 2014/94/ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να παράσχει κίνητρα στους κατασκευαστές αυτοκινήτων ώστε να καταστεί δυνατή η φόρτιση οχήματος προς δίκτυο· τονίζει την ανάγκη να προσαρμοστούν τα δίκτυα εξηλεκτρισμού και οι υποδομές εναλλακτικών καυσίμων για τον στόλο οχημάτων της Ευρώπης, καθώς και να υποστηριχθούν άλλες λύσεις που μπορούν εύκολα να αναπτυχθούν, ιδίως στους ευρωπαϊκούς συγκοινωνιακούς κόμβους· υπογραμμίζει τις δυνατότητες εσωτερικής συνεργασίας στον τομέα της απανθρακοποίησης των διασυνοριακών μεταφορών· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τον κρίσιμο ρόλο της Κοινότητας Μεταφορών και της Επιτροπής, προκειμένου να δημιουργηθούν συνέργειες με τις γειτονικές χώρες και να επιταχυνθεί η μεταφορά των προτύπων της ΕΕ για τις εκπομπές από τις μεταφορές· τονίζει τη σημασία των δημόσιων μεταφορών για τη μείωση της ενεργειακής ζήτησης και την ανάγκη ανάπτυξης και επέκτασης των απαλλαγμένων από ανθρακούχες εκπομπές δημόσιων μεταφορών τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές·

23. τονίζει ότι υπάρχουν τομείς που αυξάνουν την ενεργειακή τους κατανάλωση, όπως ο τομέας των μεταφορών, ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας των ΤΠΕ· στηρίζει την Επιτροπή στην εξέταση των συνεργειών μεταξύ των δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης και των πηγών αναπόφευκτης απορριπτόμενης θερμότητας· χαιρετίζει τη δέσμευση που περιλαμβάνεται στην ψηφιακή στρατηγική της ΕΕ να καταστήσει τα κέντρα δεδομένων κλιματικά ουδέτερα έως το 2030· καλεί την Επιτροπή να προτείνει ένα σχέδιο δράσης για τη συμμετοχή του τουριστικού τομέα στη διαδικασία ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος, το οποίο θα εξετάζει, μεταξύ άλλων, την προώθηση του σιδηροδρομικού τουρισμού, της ήπιας και της ηλεκτρονικής κινητικότητας και τη δημιουργία κυκλικών ενεργειακών κοινοτήτων στον βιώσιμο τουρισμό·

Διασφάλιση της ισορροπίας των ενεργειακών συστημάτων

24. επισημαίνει ότι η διατήρηση της ισορροπίας των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και η διαχείριση της ζήτησης και των αιχμών της παραγωγής θα είναι πιο περίπλοκες με ένα όλο και πιο αποκεντρωμένο και ανανεώσιμο μείγμα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και, στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζει τον ρόλο της απόκρισης από την πλευρά της ζήτησης, της αποθήκευσης και της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας· επισημαίνει ότι η μετάβαση προς την αποκεντρωμένη παραγωγή ενέργειας έχει πολλά οφέλη: μπορεί να προωθήσει τη χρήση τοπικών πηγών ενέργειας, με αποτέλεσμα την αύξηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού σε τοπικό επίπεδο, την ανάπτυξη των κοινοτήτων και τη συνοχή μέσω της παροχής νέων πηγών εισοδήματος και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας· υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να καθορίζουν το ενεργειακό τους μείγμα, η ποικιλομορφία του οποίου είναι θεμελιώδης για την εξασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού·

Τετάρτη 19 Μαΐου 2021

25. τονίζει ότι οι διασυνδέσεις είναι πιο σημαντικές από ποτέ για να διασφαλίζουν τη μεταφορά ανανεώσιμης ενέργειας στις περιοχές όπου η ζήτηση θα είναι υψηλότερη και να εξισορροπούν το ενεργειακό σύστημα στο σύνολό του· τονίζει την ανάγκη μεγιστοποίησης του εμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας και εφαρμογής της υποχρέωσης χρήσης τουλάχιστον του 70 % της υφιστάμενης ισχύος διασύνδεσης που ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943· υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπιση της έλλειψης υπεράκτιων συνδέσεων, ενόψει του αυξανόμενου ρόλου της υπεράκτιας ενέργειας σε ένα ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα·

26. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη επιτύχει τον στόχο τους για ποσοστό διασύνδεσης της ηλεκτρικής ενέργειας 10 % έως το 2020· εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόταση της Επιτροπής να αυξηθεί στο 15 % ο στόχος διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας για το 2030, δεδομένου ότι στηρίζει καλύτερα τις εθνικές επενδύσεις μέσω του καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος· ενθαρρύνει την Επιτροπή να επανεκκινήσει τις εργασίες της ομάδας εμπειρογνωμόνων σχετικά με τους στόχους διασύνδεσης·

27. σημειώνει ότι οι υποδομές του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω μέσω της ψηφιοποίησης και της αυτοματοποίησης, ώστε να παρέχεται ευελιξία στο σύστημα και να αξιοποιούνται οι συνέργειες με άλλους φορείς ενέργειας· εκφράζει την ικανοποίησή του για την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ένα «σχέδιο δράσης για την ψηφιοποίηση της ενέργειας» για την ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής αγοράς ψηφιακών ενεργειακών υπηρεσιών που διασφαλίζει την ιδιωτικότητα και την κυριαρχία των δεδομένων και υποστηρίζει τις επενδύσεις σε ψηφιακές ενεργειακές υποδομές· τονίζει ότι τα ευφυή δίκτυα θα επιτρέψουν την αυξανόμενη διείσδυση αποκεντρωμένης και ευέλικτης ανανεώσιμης ενέργειας, καθώς και ενός άκρως διασυνδεδεμένου συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας·

28. επαναλαμβάνει ότι η ευρωπαϊκή ικανότητα αποθήκευσης ενέργειας αποτελεί βασική πηγή ευελιξίας και ασφάλειας του εφοδιασμού· επιβεβαιώνει την ανάγκη μείωσης των κανονιστικών φραγμών στην εγκατάσταση εξοπλισμού αποθήκευσης· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τον τρόπο μείωσης του κόστους των φόρων και των εισφορών για τον μετασχηματισμό και την αποθήκευση ενέργειας και να εξαλείψει την πιθανή διπλή φορολόγηση των έργων αποθήκευσης κατά την επικείμενη αναθεώρηση της οδηγίας 2003/96/ΕΚ· υπενθυμίζει τη σημασία διασφάλισης της πλήρους διαλειτουργικότητας των διαφόρων συστημάτων μεταφοράς και αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν διασυνοριακή σημασία και συνδέονται με τρίτες χώρες· παροτρύνει την Επιτροπή να αναθεωρήσει την εν λόγω οδηγία, αποφεύγοντας παράλληλα τις αδικαιολόγητες στρεβλώσεις της αγοράς εις βάρος άλλων πηγών ενέργειας και τις δυσμενείς επιπτώσεις για τους καταναλωτές·

29. καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την πρόσβαση σε κεφάλαια για όλα τα έργα αποθήκευσης ενέργειας, με έμφαση στον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων υποδομών· καλεί την Επιτροπή να λάβει περαιτέρω υπόψη την ανάγκη ανάπτυξης υποδομών αποθήκευσης στον προσεχή κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος και στην αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την ενέργεια·

30. σημειώνει με ανησυχία τη μεγάλη εξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές μπαταριών ιόντων λιθίου· επικροτεί, ως εκ τούτου, την προσέγγιση που προσδιορίζεται στο στρατηγικό σχέδιο δράσης για τους συσσωρευτές ([24]), ιδίως τη διαφοροποίηση των πηγών πρώτων υλών, την ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων για τις σπάνιες γαίες, την πλήρη αξιοποίηση της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ για τη διασφάλιση βιώσιμου και ασφαλούς εφοδιασμού και την ανάπτυξη κινήτρων για κυκλικότητα, καθώς και τη δημιουργία της ευρωπαϊκής συμμαχίας για τους συσσωρευτές·

31. υπενθυμίζει τον συμπληρωματικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι τεχνολογίες μετατροπής ισχύος σε μορφή X (power-to-X) στην εξισορρόπηση των δικτύων για την αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης των υποδομών, στη μεταφορά ενέργειας και στην παροχή ευελιξίας και εποχιακής αποθήκευσης θερμότητας και ηλεκτρισμού, καθώς είναι εύκολο να ενσωματωθούν στις υφιστάμενες υποδομές· είναι πεπεισμένο ότι οι τεχνολογίες αυτές θα συμβάλλουν στην ενσωμάτωση του αυξανόμενου μεριδίου της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· επισημαίνει την ανάγκη ανάπτυξης ικανοτήτων αποθήκευσης υδρογόνου·

32. υπενθυμίζει τη σημασία των διασυνδέσεων και της συνεργασίας μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημιουργία περιφερειακών κέντρων συντονισμού δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943· πιστεύει ότι θα πρέπει να εφαρμοστεί μια ολοκληρωμένη και διατομεακή προσέγγιση από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για τον μελλοντικό σχεδιασμό των δικτύων, καθώς και για τη συνοχή με τους στόχους για το κλίμα και την ενέργεια και τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα·

33. επισημαίνει τα πλεονεκτήματα ενός συστήματος πολλαπλών κατευθύνσεων στο οποίο οι καταναλωτές διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στον ενεργειακό εφοδιασμό· υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι όλοι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα να παράγουν, να καταναλώνουν και να αποθηκεύουν τη δική τους ενέργεια είτε ατομικά είτε ως κοινότητα και υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τον ρόλο των επιλογών ευελιξίας στη μετάβαση από ένα ενεργειακό σύστημα που λειτουργεί με

([24]) Παράρτημα ΙΙ στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 17ης Μαΐου 2018 με τίτλο «Η Ευρώπη σε κίνηση — Βιώσιμη κινητικότητα για την Ευρώπη: ασφαλής, συνδεδεμένη και καθαρή» (COM(2018)0293).

γνώμονα την προσφορά προς ένα ενεργειακό σύστημα που λειτουργεί με γνώμονα τη ζήτηση, επιτρέποντας απόκριση ζήτησης στους ενεργούς καταναλωτές μέσω ψηφιακών λύσεων, σε πλήρη συμφωνία με τον γενικό κανονισμό για την προστασία των δεδομένων ([25])· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διερευνήσουν τρόπους περαιτέρω παροχής κινήτρων για την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής αγοράς για ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης μέσω, μεταξύ άλλων, κοινών προτύπων όσον αφορά την ευελιξία στο στάδιο της τελικής χρήσης, αξιολόγησης των πιθανών οφελών και των επιπτώσεων στο κόστος του ενεργειακού συστήματος· επικροτεί τα ευέλικτα ενοποιημένα ενεργειακά συστήματα που αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση του τομέα τηλεθέρμανσης/τηλεψύξης, καθώς και στη χρήση αποδοτικής και ευέλικτης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης που συμβάλλει στην εξισορρόπηση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, στην οικονομικά αποδοτική χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην ενσωμάτωση της απορριπτόμενης θερμότητας σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο· ζητεί την ταχεία εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και τις διατάξεις της σχετικά με την απόκριση από την πλευρά της ζήτησης·

34. τονίζει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η ηλεκτρική κινητικότητα ως μια μορφή έξυπνης ενοποίησης των τομέων της ενέργειας και των μεταφορών, μέσω της απελευθέρωσης των δυνατοτήτων ευελιξίας· τονίζει ότι ο εξηλεκτρισμός του τομέα των μεταφορών έχει τη δυνατότητα να αυξήσει την ενεργειακή στρατηγική αυτονομία της Ένωσης μειώνοντας την ανάγκη για εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα· υπογραμμίζει το δυναμικό αποθήκευσης και ευελιξίας της ανάπτυξης τεχνολογιών «όχημα προς δίκτυο» και σημειώνει ότι αυτό θα απαιτήσει τη διαλειτουργικότητα των ενεργειακών συστημάτων και των ηλεκτρικών οχημάτων·

35. υπενθυμίζει τη σημασία της αντιμετώπισης των κινδύνων κυβερνοασφάλειας στον τομέα της ενέργειας προκειμένου να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα των ενεργειακών συστημάτων· υπογραμμίζει ότι ο αυξανόμενος αριθμός συνδεδεμένων προϊόντων, όπως οι συσκευές θέρμανσης, τα ηλεκτρικά οχήματα και οι έξυπνοι μετρητές, ενδέχεται να αυξήσει τον κίνδυνο επιθέσεων που πλήττουν την κυβερνοασφάλεια κατά του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας· παροτρύνει την Επιτροπή να αντιμετωπίσει ταχύτατα τους κινδύνους για την κυβερνοασφάλεια με τη θέσπιση υψηλού επιπέδου προστασίας της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο για τα συνδεδεμένα προϊόντα, στο πλαίσιο του κώδικα του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας για την κυβερνοασφάλεια·

36. τονίζει ότι ένα πιο αποκεντρωμένο και καλύτερα ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας απαιτεί καλύτερη πρόβλεψη της ζήτησης ενέργειας και καλύτερη αντιστοίχιση της προσφοράς και της αποθήκευσης σε πραγματικό χρόνο από τους διαφορετικούς φορείς ενέργειας· τονίζει, εν προκειμένω, τον καίριο ρόλο της ψηφιοποίησης για την επεξεργασία των στατιστικών και μετεωρολογικών δεδομένων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μια εσωτερική αγορά ψηφιακών ενεργειακών τεχνολογιών, προστατεύοντας παράλληλα την ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά δεδομένα των καταναλωτών· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εγκρίνουν τον δείκτη ευφυούς ετοιμότητας που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων ([26]), προκειμένου να αξιοποιηθεί το δυναμικό ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης σε επίπεδο κτιρίων· τονίζει ότι αυτό θα απαιτήσει περισσότερα κοινά πρότυπα για την ανταλλαγή δεδομένων· χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να εγκρίνει ένα σχέδιο δράσης για την ψηφιοποίηση της ενέργειας προκειμένου να ενισχυθεί η τεχνολογική πρωτοπορία της ΕΕ και να καταστεί δυνατή η δημιουργία ενός πιο ενοποιημένου ενεργειακού συστήματος με έξυπνες λύσεις σε συγκεκριμένους τομείς (όπως τα ευφυή δίκτυα, οι αποδοτικότερες και ασφαλέστερες μεταφορές και η εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια), με βελτιωμένη χρηματοδότηση για την περίοδο 2021-2027·

37. επαναλαμβάνει τον καίριο ρόλο του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος και στην εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για την ενέργεια· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι ο οργανισμός διαθέτει επαρκή μέσα για την εκτέλεση των αποστολών του·

Διασφάλιση της ενεργειακής προσβασιμότητας και οικονομικής προσιτότητας για όλους τους πολίτες και τις επιχειρήσεις

38. υπενθυμίζει ότι πρωτεύων στόχος της δράσης της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας είναι η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς όσον αφορά την ανάγκη διατήρησης και βελτίωσης του περιβάλλοντος· καλεί την Επιτροπή να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενέργειας, να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου για την εσωτερική αγορά ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της δέσμης μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», να ευθυγραμμίσει τα δικαιώματα των καταναλωτών στους τομείς του φυσικού αερίου και της τηλεθέρμανσης με εκείνα των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, και να τους βοηθήσει να συμβάλλουν στην απανθρακοποίηση της οικονομίας· τονίζει τη σημασία της καθοδήγησης των πελατών προς την πλέον ενεργειακά και οικονομικά αποδοτική επιλογή απανθρακοποίησης, με βάση τιμές που αντικατοπτρίζουν δεόντως το συνολικό κόστος του χρησιμοποιούμενου φορέα ενέργειας· χαιρετίζει την πρωτοβουλία για αναθεώρηση της οδηγίας 2003/96/ΕΚ και μετατροπή της σε μέσο ευθυγράμμισης των φορολογικών πολιτικών με τους στόχους για την ενέργεια και το κλίμα για το 2030 και το 2050· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη

([25]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ)ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

([26]) Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13)..

Τετάρτη 19 Μαΐου 2021

μέλη να ενσωματώσουν τους στόχους για το κλίμα στην παρούσα οδηγία· τονίζει την ανάγκη να αναθεωρηθεί το πεδίο εφαρμογής της και να διαφοροποιηθούν τα ορυκτά αέρια, τα αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και τα αέρια από ανανεώσιμες πηγές, ώστε να δοθούν κίνητρα για την ανάπτυξη βιώσιμων εναλλακτικών λύσεων· καλεί τα κράτη μέλη να καταργήσουν τους αδικαιολόγητους φόρους και τις εισφορές για να διασφαλίσουν την εναρμόνιση της φορολογίας, να προωθήσουν καθαρές καινοτόμες τεχνολογίες και να διασφαλίσουν ανταγωνιστικό κόστος ενέργειας στην Ευρώπη· καλεί τα κράτη μέλη να εργαστούν για τη σταδιακή κατάργηση των άμεσων και έμμεσων επιδοτήσεων στα ορυκτά καύσιμα·

39. συμφωνεί με την ανάλυση της Επιτροπής σχετικά με την ανάγκη να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων στα ορυκτά καύσιμα, την ανάγκη παροχής συνεπέστερων τιμολογιακών σημάτων σε όλους τους ενεργειακούς τομείς και τα κράτη μέλη, την έλλειψη συνέπειας στα υψηλά μη συνδεόμενα με την ενέργεια τέλη και επιβαρύνσεις που βαρύνουν τους πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας και το γεγονός ότι το εξωτερικό κόστος δεν εσωτερικεύεται· παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επιλύσουν τα ήδη γνωστά προβλήματα μέσω αποτελεσματικών ρυθμιστικών μέτρων·

40. είναι πεπεισμένο για την ανάγκη ενθάρρυνσης των καταναλωτών ενέργειας προκειμένου να καταστούν περισσότερο ενεργοί· εκφράζει την ικανοποίησή του για την έναρξη ισχύος των νέων διατάξεων που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/944, οι οποίες επιτρέπουν στους ενεργούς καταναλωτές να συμμετέχουν πλήρως στην αγορά και να αποκομίζουν τα οφέλη από τις δραστηριότητές τους· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τους εναπομείναντες φραγμούς για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αυτοκατανάλωσης ανανεώσιμης ενέργειας και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, ιδίως εκείνων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος ή ευάλωτα νοικοκυριά και για τους βιομηχανικούς καταναλωτές· ζητεί διαφανή πληροφόρηση σχετικά με τις κλιματολογικές επιπτώσεις των ενεργειακών επιλογών στο πλαίσιο προγραμματισμένης εκστρατείας ενημέρωσης των καταναλωτών·

41. επισημαίνει τις δυνατότητες ενίσχυσης του ρόλου των καταναλωτών στα ενοποιημένα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές προκειμένου να παράγουν, να καταναλώνουν, να αποθηκεύουν και να πωλούν ενέργεια· θεωρεί ότι παρέχουν επίσης ευκαιρίες στις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας να προωθήσουν την ενεργειακή απόδοση σε επίπεδο νοικοκυριού και να καταπολεμήσουν την ενεργειακή ένδεια·

42. επιβεβαιώνει τις δυνατότητες των ενεργειακών κοινοτήτων και των δικτύων μικρής κλίμακας να αναπτύξουν την πρόσβαση σε περισσότερο βιώσιμη ενέργεια, ιδίως για τις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές· τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η ενσωμάτωση αυτών των περιοχών στα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας και να αναπτυχθούν έργα για να αποκτήσουν τα νησιά ή οι ομάδες νησιών ενεργειακή αυτάρκεια από ανανεώσιμες πηγές, όπως καταδεικνύεται στο πλαίσιο του έργου Tilos στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020»·

43. καλεί την Επιτροπή να προτείνει κανόνες που θα επιτρέπουν στις ενεργειακές κοινότητες των πολιτών να συμμετέχουν περαιτέρω στην ενοποίηση των ενεργειακών συστημάτων, για παράδειγμα μέσω της σύνδεσης με δίκτυα αστικής θέρμανσης, μέσω της φόρτισης της ηλεκτροκίνησης, των συσκευών αποθήκευσης ή απόκρισης ζήτησης, παράλληλα με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

Διασφάλιση της ηγετικής θέσης της Ευρώπης όσον αφορά τις τεχνολογίες βιώσιμης και ανανεώσιμης ενέργειας

44. υπενθυμίζει ότι ένας από τους στόχους της Ενεργειακής Ένωσης είναι η μείωση της εξάρτησής μας από τις εισαγωγές και η διασφάλιση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού και της τεχνολογικής ανεξαρτησίας· καλεί την ΕΕ να διδαχθεί από την τρέχουσα οικονομική κρίση και να καταβάλλει προσπάθειες για μεγαλύτερη αυτονομία σε στρατηγικές αλυσίδες αξίας· θεωρεί ότι η δημιουργία συνεργειών μπορεί να συμβάλλει στην επίτευξη αυτού του στόχου·

45. τονίζει τη σημασία της αύξησης της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών τεχνολογιών για την ενίσχυση της αυτονομίας της Ένωσης στον στρατηγικό τομέα της ενέργειας· καλεί την Επιτροπή να στηρίξει την έρευνα και την καινοτομία μέσω των διαφόρων διαρθρωτικών και τομεακών ταμείων· υπενθυμίζει την παγκόσμια ηγετική θέση της Ένωσης στις τεχνολογίες μέτρησης των δορυφορικών εκπομπών και ιδίως στην υπηρεσία παρακολούθησης της ατμόσφαιρας του· υπενθυμίζει την εμπειρογνωσία του Ευρωπαϊκού κέντρου μεσοπρόθεσμων μετεωρολογικών προγνώσεων στην πρόβλεψη του καιρού και, συνεπώς, στην πρόβλεψη των διακυμάνσεων στη ζήτηση ενέργειας· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο περαιτέρω στήριξης τεχνολογιών που θα συμβάλουν σε ένα κλιματικά ανθεκτικό και ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα, μεταξύ άλλων εκεί όπου η Ευρώπη διατηρεί παγκόσμια ηγετική θέση και εγχώριες αλυσίδες αξίας·

46. σημειώνει με ανησυχία ότι στα συμπεράσματα της έκθεσης του 2020 για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης επισημαίνεται η μείωση των επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας· επαναλαμβάνει τον καίριο ρόλο της στήριξης της ΕΕ στην έρευνα και την καινοτομία, ιδίως της ανατρεπτικής καινοτομίας· χαιρετίζει την αύξηση του προϋπολογισμού για την έρευνα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και τη δημιουργία του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας και καινοτομίας·

47. τονίζει την ανάγκη για δίκαιη μετάβαση και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις διαρθρωτικές αλλαγές στον τομέα της ενέργειας σε όλες τις σχετικές νομοθετικές προτάσεις, προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα· επαναλαμβάνει την υπόσχεση που περιλαμβάνεται στην πράσινη νέα συμφωνία ότι δεν θα μείνει κανείς στο

περιθώριο· σημειώνει εν προκειμένω ότι ο μετασχηματισμός των δεξιοτήτων των εργαζομένων σε τομείς που αντιμετωπίζουν κίνδυνο εξαφάνισης λόγω της πράσινης μετάβασης είναι ύψιστης σημασίας· επισημαίνει την αξία της καθιερωμένης ευρωπαϊκής εμπειρογνωμοσύνης όσον αφορά την ενοποίηση των ενεργειακών συστημάτων, και καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν την εμπειρογνωμοσύνη αυτή και να βοηθήσουν στη μετατόπισή της από τον τομέα της ενέργειας από ορυκτές πηγές προς ένα κλιματικά ουδέτερο ενεργειακό σύστημα·

48. επισημαίνει τις ακόλουθες ρηξικέλευθες καινοτομίες διαδικασιών και τεχνολογίες που πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω στο πλαίσιο μιας προοπτικής κυκλικής οικονομίας και μιας αποτελεσματικής στρατηγικής ενοποίησης τομέων:

α) υψηλής απόδοσης παραγωγή χάλυβα που βασίζεται στο ανανεώσιμο υδρογόνο, η οποία συνδυάζει την ανακύκλωση χάλυβα και την παραγωγή μόνιμης μήτρας χάλυβα,

β) τηλεθέρμανση με υπόγεια μεταφορά της πλεονάζουσας θερμότητας,

γ) έξυπνη φόρτιση και αλλαγή του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών,

δ) βιώσιμη αντικατάσταση των πετροχημικών και αγροχημικών προϊόντων και των συναφών διαδικασιών τους,

ε) νέα γενιά παραγωγής και ανακύκλωσης συσσωρευτών,

στ) τεχνολογίες βύθισης σε υγρό για κέντρα δεδομένων οι οποίες μειώνουν σημαντικά τις ενεργειακές ανάγκες και την πλεονάζουσα θερμότητα·

49. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί για τις στρατηγικές αλυσίδες αξίας· ζητεί να αναγνωριστούν οι τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ως στρατηγικές αλυσίδες αξίας και να δημιουργηθεί μια συμμαχία για τη στήριξη των προσπαθειών για την κλιμάκωση αυτών των τεχνολογιών, καθώς και μια πρωτοβουλία για την ενίσχυση της διαδικασίας και της ενεργειακής απόδοσης· ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει τη διαφανή διακυβέρνηση όλων των συμμαχιών, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των ΜΜΕ, της κοινωνίας των πολιτών, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων, ενώ παράλληλα διασφαλίζει τη γεωγραφική πολυμορφία·

o

o o

50. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.